Journal of Research in Behavioral Sciences

Year 2025, Volume 23, Issue 1

Examining the Psychometric Indicators of Test for Instagram Addiction (TIA) in Iranian Medical Science Students

Sara Homaei Hadad[1], **Saeed Moshtaghi**[2]

1. MSc in psychology, Department of Psychology, Dezful Branch, Islamic Azad University, Dezful, Iran.
2. (Corresponding author) *Assistance Professor, Department of Psychology, Dezful Branch, Islamic Azad University, Dezful, Iran.

Abstract

Aim and Background: Excessive and addictive use of Instagram can have significant negative effects on people's mental and physical health. This study aimed to examine the psychometric properties of the Persian version of the Instagram Addiction Test in Iran.

Methods and Materials: The research design was descriptive-correlational, more precisely, it was the validation of the test. The statistical population comprised students of Dezful University of Medical Sciences in the academic year 2023-2024. Considering the number of variables, 260 individuals were selected using a multi-stage cluster random sampling method. Data collection instruments included the Instagram Addiction Test (D'Souza et al, 2018, TIA-26), the Facebook Addiction Test (Andreassen et al 2012, FAS-6), and the Brief Scale of Psychological Well-Being (Ryff & Singer, 2002, RPWS-18). The scale's factor structure was assessed through confirmatory factor analysis, while internal consistency, convergent and divergent validity were also evaluated. Data analysis was performed using SPSS version 26 and AMOS version 24 software's.

Findings: The results showed that this test consists of five factors. Confirmatory factor analysis was used to measure the five-factor structure, and its findings showed that the five-factor model fit indices had an acceptable fit with the data. Cronbach's alpha coefficients also had acceptable values. Also, to examine the convergent and divergent validity, the FAS-6 and RPWS-18 scales were used simultaneously. The findings showed that the present test has a positive and significant relationship with the FAS-6 scale and a negative and significant relationship with the RPWS-18 questionnaire ($p<0.05$).

Conclusions: The findings suggest that the Persian form of Test for Instagram Addiction (TIA) is a reliable and valid instrument for assessing the risk of Instagram addiction among Iranian students. Its applicability extends to diverse clinical and research settings.

Keywords: Instagram, Instagram Addiction, Validation, Factor analysis, Students.

Citation: Homaei-Hadad S, Moshtaghi S. **Examining the Psychometric Indicators of Test for Instagram Addiction (TIA) in Iranian Medical Science Students**. Res Behav Sci 2025; 23(1): 105-116.

* **Saeed Moshtaghi**
Email: moshtaghisaeed@iau.ac.ir

[Downloaded from rbs.mui.ac.ir on 2026-09-06]

[DOI: 10.48305/23.1.10]

بررسی شاخص‌های روانسنجی آزمون اعتیاد به اینستاگرام (TIA) در دانشجویان علوم پزشکی ایران

سارا همایی حداد [1]، سعید مشتاقی [2]

۱- کارشناسی ارشد، گروه روانشناسی، واحد دزفول، دانشگاه آزاد اسلامی، دزفول، ایران.

۲- (نویسنده مسئول)* استادیار، گروه روانشناسی، واحد دزفول، دانشگاه آزاد اسلامی، دزفول، ایران.

چکیده

زمینه و هدف: استفاده مفرط و اعتیادگونه از شبکه اینستاگرام می تواند تاثیرات منفی قابل توجهی بر سلامت روانی و جسمانی افراد داشته باشد. پژوهش حاضر با هدف بررسی ساختار عاملی و ویژگی های روان سنجی نسخه فارسی آزمون اعتیاد به اینستاگرام (TIA) در بین جامعه دانشجویی انجام شد.

مواد و روش‌ها: این پژوهش از نوع توصیفی- همبستگی و به طور دقیق تر اعتباریابی آزمون بود. جامعه آماری پژوهش را کلیه دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی دزفول در سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۳ تشکیل دادند. با در نظر گرفتن تعداد متغیرها ۲۶۰ نفر به روش نمونه‌گیری طبقه‌ای انتخاب شدند. ابزارهای جمع‌آوری داده‌ها شامل آزمون اعتیاد به اینستاگرام (دی‌سوزا و همکاران، ۲۰۱۸؛ TIA-26)؛ آزمون اعتیاد به فیس‌بوک (اندریسن و همکاران، ۲۰۱۲؛ FAS-6) و فرم کوتاه مقیاس بهزیستی روانشناختی (ریف و سینگر، ۲۰۱۲؛ RPWA-18) بودند. جهت ارزیابی ساختار عاملی آزمون از تحلیل عاملی تاییدی استفاده شد. پایایی آزمون با روش همسانی درونی و روایی همگرا و واگرا نیز مورد بررسی قرار گرفت. داده‌ها با استفاده از نرم‌افزارهای SPSS و AMOS تحلیل شدند.

یافته‌ها: شاخص های برازش در تحلیل عاملی تاییدی نشان دهنده انطباق مناسب مدل پنج عاملی آزمون اعتیاد به اینستاگرام با داده ها بودند. ضرایب آلفای کرونباخ نیز از مقادیر قابل قبولی برخوردار بودند. نتایج نشان داد آزمون حاضر با مقیاس FAS-6 رابطه مثبت و معنی‌دار (روایی همگرا) و با پرسشنامه RPWS-18 رابطه منفی و معنی‌دار (روایی واگرا) دارد ($p<۰/۰۵$).

نتیجه‌گیری: یافته ها حاکی از آن است که فرم فارسی آزمون اعتیاد به اینستاگرام (TIA) ابزاری روا و پایا برای ارزیابی خطر اعتیاد به اینستاگرام در بین دانشجویان ایرانی است. از این رو، می توان از آن در موقعیت‌های بالینی و پژوهشی استفاده کرد.

واژه‌های کلیدی: اینستاگرام، اعتیاد به اینستاگرام، اعتباریابی، تحلیل عاملی، دانشجویان.

ارجاع: همایی حداد سارا، مشتاقی سعید. **بررسی شاخص‌های روان‌سنجی آزمون اعتیاد به اینستاگرام (TIA) در دانشجویان علوم پزشکی ایران.** مجله تحقیقات علوم رفتاری ۱۴۰۴؛ ۲۳(۱): ۱۰۵-۱۱۶.

*- **سعید مشتاقی**

رایانامه: moshtaghisaeed@iau.ac.ir

[Downloaded from rbs.mui.ac.ir on 2026-09-06]

[DOI: 10.48305/23.1.10]

مقدمه

گسترش شبکه‌های اجتماعی به طور اساسی چشم انداز تعامل دیجیتال را تغییر داده است و پدیده‌ای جدید به نام «اعتیاد به شبکه های اجتماعی» را ایجاد کرده است (۱). این شکل از اعتیاد، متمایز و در عین حال موازی با اعتیاد گسترده به اینترنت، به صورت یک استفاده بیش از حد و اجبارگونه از پلتفرم شبکه-های اجتماعی، که اغلب منجر به اثرات مضر بر عملکرد اجتماعی، روانی و شغلی افراد می‌شود (۲). فراگیر شدن شبکه‌های اجتماعی، که با ظهور گوشی‌های هوشمند و دسترسی آسان‌تر به اینترنت، تسریع شده است، استفاده از آن به بخشی جدایی ناپذیر از زندگی روزانه میلیون‌ها نفر در سراسر جهان تبدیل شده است و تمایل به رفتارهای اعتیاد آور را تشدید کرده است (۳). استفاده گسترده از شبکه های اجتماعی و پیشرفت فناوری‌های ارتباطی توجه را به موضوع اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی جلب کرده است. امروزه استفاده بیش از حد و آسیب شناسانه از شبکه‌های اجتماعی به یک نگرانی فزاینده تبدیل شده است (۴). ماهیت اعتیاد آور فضای مجازی و رسانه‌های اجتماعی همچون اینستاگرام، فیس‌بوک، ایکس (توییتر) و... با سایر رفتارهای اعتیادآور مانند اختلالات خوردن و اعتیاد جنسی قابل مقایسه است (۵). از آوریل ۲۰۲۰، پایگاه کاربران اینستاگرام به ۲۵/۷۸ درصد از کاربران پلتفرم رسانه‌های اجتماعی تا ژوئن ۲۰۲۰ افزایش یافته است و از فیس‌بوک، توییتر (شبکه ایکس) و لینکدین پیشی گرفته است. این روند نه تنها بر اهمیت روزافزون اینستاگرام در چشم انداز رسانه های اجتماعی تأکید می کند، بلکه اهمیت بررسی ماهیت خاص اعتیاد به این پلتفرم را نیز برجسته می کند (۶). اینستاگرام یک شبکه اجتماعی مبتنی بر تصویر برای به اشتراک‌گذاری عکس‌ها و فیلم‌های شخصی است (۷) و از همان ابتدا به کاربران امکان می‌دهد، عکس بگیرند، روی آنها فیلتر اعمال کنند و با طرفدارانی که می‌توانند آنها را لایک کنند و درباره آن نظر دهند، گفتگو کرده و محتواهای مجازی (مانند ویدئو و عکس) را به اشتراک بگذارند (۸). اینستاگرام یکی از سریع‌ترین و محبوب-ترین شبکه‌های اجتماعی به ویژه در جامعه ایرانی نیز هست که بیش از ۹۵ درصد از کاربران آن بین ۱۸ تا ۲۹ سال قرار دارند (۹). در بین دانشجویان ایرانی نیز این شبکه اجتماعی از محبوبیت زیادی برخوردار است به طوری که مطالعات میزان شیوع ۲۵ درصدی را در بین دانشجویان پزشکی در سال ۲۰۱۳ (۱۰) و ۲۵ درصدی را در میان دانشجویان علوم پزشکی در سال ۲۰۲۰ گزارش کرده‌اند (۱۱). در همین راستا پژوهشی اعتیاد متوسط و شدید به اینستاگرام را در بین دانشجویان ایرانی به ترتیب ۵۳ و ۲۱/۷ درصد گزارش کرده است (۱۲). این یافته‌ها نیاز به تحقیقات بیشتر در مورد اعتیاد به اینترنت، به‌ویژه با تمرکز بر استفاده از اینستاگرام در میان جمعیت ایران را نشان می‌دهد. آخرین آمار سرشماری در سال ۲۰۲۰ رشد کاربران اینترنت در ایران را نشان می‌دهد که به ۷۴ میلیون و ۵۱۸ هزار نفر رسیده است. علاوه بر این، آمار وب‌سایت Statista نشان داد که تقریباً ۲۴ میلیون ایرانی کاربر فعال اینستاگرام هستند که تقریباً ۳۲ درصد از کاربران اینترنت در ایران را تشکیل می‌دهند. این امر ایران را به عنوان هشتمین کشور از نظر میزان استفاده از اینستاگرام، پس از ایالات متحده، برزیل، هند، اندونزی، روسیه، ترکیه و ژاپن قرار می دهد (۱۳). معروف‌ترین ابزار سنجش اعتیاد به اینترنت (و به طبع آن اعتیاد به شبکه‌های مجازی) که در ایران مورد اقبال و استفاده پژوهشگران می‌باشد، «آزمون اعتیاد به اینترنت» که توسط یانگ (۱۹۹۸) ارائه گشته و در ایران هم بارها اعتباریابی شده است (۱۴) می‌باشد. این ابزار ملاک‌های تشخیصی اعتیاد به اینترنت، شامل: گرایش اجباری به استفاده از اینترنت، اشتیاق دائم برای استفاده از اینترنت، کاهش علاقه به سایر فعالیت‌ها و نادیده گرفتن اثرات منفی استفاده گسترده از اینترنت؛ را مورد سنجش قرار می‌دهد و حتی اخیراً نیز در مطالعه‌ای بر مبنای آن یک ابزار سنجش اعتیاد به اینستاگرام در جامعه ایرانی پیشنهاد شده است (۱۵). هرچند این ابزار از روایی و اعتبار خوبی برخوردار است ولی با توجه به ماهیت متفاوت شبکه‌های اجتماعی و به ویژه اینستاگرام، نمی-توان از این آزمون در این موارد بهره برد. اخیراً چند ابزار جهت غربالگری اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی و از جمله با تاکید بر شبکه اجتماعی اینستاگرام در ایران تدوین و اعتباریابی شده است که از آن جمله می‌توان به «پرسشنامه اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی مبتنی بر موبایل» (۱۶)؛ اعتباریابی مقیاس ۱۵ ماده‌ای اعتیاد به اینستاگرام (۱۷)، توسط شریفی فرد و همکاران در جامعه دانشجویی ایرانی اعتباریابی شد (۱۲) و همچنین، فرم شش سوالی اعتیاد به اینستاگرام (۱۸)، که در واقع مقیاس سنجش اعتیاد به فیس‌بوک بود و توسط صالحی و همکاران به جای کلمه فیس‌بوک کلمه اینستاگرام قرار گرفت و در بین جامعه دانشجویان ایرانی اعتباریابی شد (۱۹)، اشاره کرد. یکی از ابزارهای سنجش اعتیاد به شبکه اینستاگرام که توسعه پیدا کرده

[Downloaded from rbs.mui.ac.ir on 2026-09-06]

[DOI: 10.48305/23.1.10]

«آزمون اعتیاد به اینستاگرام TIA» است که توسط دی‌سوزا، سمی‌یوکتا و بی‌ورا (D'Souza, Samyukta & Bivera) که در جامعه آماری با حجم ۳۷۷ نفر و با رده سنی ۱۶ تا ۴۰ سال در دو ایالت کشور هند توسعه پیدا کرد. این ابزار یک آزمون چندبُعدی بود که ابتدا در ۳۴ گویه و شش بُعد طراحی شد و در نهایت با انجام تحلیل عاملی تعداد گویه‌ها به ۲۶ گویه و پنج عامل کاهش یافت (۲۰). در مطالعه بین فرهنگی که در خصوص این ابزار انجام شد، کاواکلی و اینان (۲۰۲۱) این ابزار را در بین ۴۶۸ نفر در کشور ترکیه اعتباریابی کردند و ساختار پنج عاملی را برای این ابزار در فرم ترکی گزارش دادند (۲۱).

ترجمه، انطباق و اعتباریابی ابزارهای استاندارد، فرصت مناسبی را برای بررسی کاربردپذیری یک ابزار در جوامع دیگر فراهم می‌آورد. با توجه به افزایش روز افزون استفاده از شبکه اجتماعی اینستاگرام به ویژه در بین جامعه دانشجویی و خطر اعتیاد به آن، هدف مطالعه حاضر، تعیین شاخص‌های روان-سنجی نسخه فارسی مقیاس چندبُعدی اعتیاد به اینستاگرام (TIA) جهت کاربردی کردن آن در امور پژوهشی و بالینی در بین جامعه دانشجویان علوم پزشکی بود.

مواد و روش‌ها

پژوهش حاضر یک مطالعه توصیفی است که با هدف روان-سنجی انجام شد. جامعه آماری این پژوهش را کلیه دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی دزفول که در سه دانشکده پزشکی، پرستاری و پیراپزشکی مشغول به تحصیل بودند، تشکیل می‌داد. برای تعیین حجم نمونه در مطالعات تحلیل عاملی به ازای هرگویه، ۵ نفر در نظر گرفته می شود (۲۲)، با توجه به اینکه آزمون TIA دارای ۲۶ گویه بود، حداقل نمونه باید ۱۳۰ نفر در نظر گرفته شود که برای افزایش توان آزمون، دو برابر مقدار مذکور یعنی ۲۶۰ نفر با استفاده از روش نمونه‌گیری طبقه‌ای (جنسیت و دانشکده) انتخاب شد. که در نهایت پس از کنار گذاشتن پرسشنامه های مخدوش تعداد ۲۵۱ مورد در تحلیل نهایی مورد استفاده قرار گرفت. ملاک‌های ورود به پژوهش عبارت بودند از: دانشجوی زن یا مرد دانشگاه علوم پزشکی دزفول، آگاهی از اهداف پژوهش و رضایت آگاهانه برای شرکت در پژوهش، و ملاک خروج پاسخ دادن یکسان به همه سوالات یا انتخاب یک گزینه در سوالات پی‌درپی و انصراف از تکمیل پرسشنامه‌ها بود. جهت رعایت ملاحظات اخلاقی این اطمینان به شرکت‌کنندگان داده شد که با رعایت اصل رازداری تمامی اطلاعات آن‌ها محرمانه بوده و داده‌ها فقط برای امور پژوهشی به صورت جمعی تحلیل می‌شوند. جهت تجزیه و تحلیل داده‌ها از نرم‌افزارهای SPSS نسخه ۲۶ و AMOS نسخه ۲۲ استفاده شد.

براساس الگوی ویلد Wild و همکاران فرایند ترجمه، تطابق فرهنگی و ارزیابی ویژگی‌های روان‌سنجی ابزار مورد بررسی قرار گرفت (۲۳). در گام اول با توجه به هدف پژوهش برای معرفی و اعتباریابی ابزاری برای سنجش اعتیاد به اینستاگرام به زبان فارسی، آزمون TIA انتخاب شد. در گام دوم، دو نفر از کارشناسان مسلط به زبان انگلیسی، این آزمون را از زبان انگلیسی به فارسی ترجمه کردند، این ترجمه‌ها توسط یک متخصص دیگر مورد ارزیابی قرار گرفت و ترجمه‌ها در یک ترجمه واحد ترکیب و تلفیق شد. در گام بعدی، برای اطمینان بیشتر از صحت ترجمه و مطابقت دو نسخه انگلیسی و فارسی، ترجمه فارسی آن در اختیار دو نفر مسلط به زبان فارسی و انگلیسی قرار داده شد تا با استفاده از روش ترجمه معکوس آن را به انگلیسی برگردانند، سپس مجدداً به زبان فارسی ترجمه شد. در گام چهارم، آزمون TIA توسط ۱۵ نفر از دانشجویان تکمیل شد تا اگر ابهامی در پرسشنامه وجود داشت، مشخص شود و در نتیجه، اصلاحات نهایی در آزمون از نظر وجود اشتباهات تایپی و نکات گرامری اعمال شد. در گام پنجم، ویژگی‌های روان‌سنجی آزمون مورد ارزیابی قرار گرفت. در نهایت پس از حذف پرسشنامه‌های ناقص داده‌های مربوط به ۲۵۱ نفر تحلیل شد. در مطالعه حاضر تحلیل عامل اکتشافی و تأییدی، روایی همگرا و واگرا مورد بررسی قرار گرفت. پایایی نیز به روش همسانی درونی و استفاده از ضریب آلفای کرونباخ بررسی شد.

آزمون اعتیاد به اینستاگرام TIA (Test for Instagram Addiction): یک پرسشنامه ۲۶ گویه‌ای و چندبُعدی برای توصیف میزان استفاده از شبکه اجتماعی اینستاگرام است. این آزمون توسط دی‌سوزا و همکاران (۲۰۱۸) در کشور هند ساخته شد. هر گویه در یک مقیاس لیکرت پنج درجه‌ای شامل «هرگز/به ندرت: ۱»، «هرچند وقت یکبار: ۲»، «گاهی اوقات: ۳»، «بیشتر اوقات: ۴»، و «همیشه: ۵» رتبه‌بندی می‌شود. بنابراین، نمره کل TIA از ۲۶ تا ۱۳۰ متغیر است، و

[Downloaded from rbs.mui.ac.ir on 2026-09-06]

[DOI: 10.48305/23.1.10]

نمره بالاتر نشان دهنده اعتیاد و وابستگی بیشتر به شبکه اجتماعی اینستاگرام است. این آزمون یک ابزار چندبُعدی است که دارای پنج خرده‌آزمون می‌باشد. این پنج عامل شامل: ۱. استفاده مفرط و جدا شدن از زندگی روزمره با ۷ گویه؛ ۲. فقدان کنترل با ۵ گویه؛ ۳. عوارض سلامتی و مشکلات بین فردی با ۵ گویه؛ ۴. اشتغال فکری و استفاده وسواس گونه با ۵ گویه؛ و ۵. تمایل به فرار از مسئولیت های زندگی روزمره و واقعیت ها با ۴ گویه (۲۰). روایی آزمون توسط دی سوزا و همکاران بررسی شد و با روش تحلیل عامل اکتشافی ۵۹/۴۸ درصد واریانس توسط این پنج عامل تبیین شد. همچنین پایایی آزمون با روش همسانی درونی و ضریب آلفای کرونباخ بررسی شد که مقدار آلفا برای کل مقیاس برابر با ۰/۹۳ و برای پنج خرده مقیاس ۰/۶۸ تا ۰/۸۶ به دست آمد (۲۰).

مقیاس اعتیاد به اینستاگرام IAS-6 (Instagram Addiction Scale): این مقیاس توسط گریفیتس (۲۰۰۵) جهت سنجش اعتیاد به فیس‌بوک به صورت تک عاملی ساخته شد (۱۸). در فرم فارسی به جای واژه فیس‌بوک، از اینستاگرام استفاده شده است (۱۹). گویه‌ها روی طیف پنج درجه‌ای از تقریباً هیچ گاه «۱» تا تقریباً همیشه «۵» نمره‌گذاری می‌شوند. دامنه نمرات از ۶ تا ۳۰ می‌باشد که نمرات بالاتر نشان دهنده اعتیاد بیشتر به اینستاگرام است. این مقیاس در ایران توسط صالحی و همکاران (۱۴۰۱) اعتباریابی شد و از روایی سازه و ملاکی خوبی برخوردار است. پایایی مقیاس به روش آلفای کرونباخ و بازآزمایی به ترتیب ۰/۸۳ و ۰/۷۱ گزارش شد (۱۹). این مقیاس در این پژوهش جهت بررسی روایی همگرا استفاده شد. میزان پایایی مقیاس در این پژوهش نیز ۰/۷۹ به دست آمد.

مقیاس بهزیستی روان‌شناختی ریف –فرم کوتاه– RPWS-18 (Reef Psychological well-being Scale): این مقیاس توسط ریف (Ryff) ۱۹۸۹ ساخته شد (۲۴) و در سال ۲۰۰۶ توسط ریف و سینگر مورد تجدیدنظر قرار گرفت (۲۵). این پرسشنامه ۱۸ سوال داشته و هدف آن ارزیابی و بررسی بهزیستی روان شناختی از ابعاد مختلف (استقلال، تسلط بر محیط، رشد شخصی، ارتباط مثبت با دیگران، هدفمندی در زندگی، پذیرش خود) می باشد. مجموع نمرات این شش عامل به عنوان نمره کلی بهزیستی روانشناختی محاسبه می‌شود. این آزمون در یک پیوستار شش درجه‌ای از کاملاً مخالفم (۱) تا کاملاً موافقم (۶) پاسخ داده می‌شود. ویژگی‌های روانسنجی نسخهٔ اصلی، مطلوب گزارش شده است (۲۵). همچنین این نسخه توسط خانجانی و همکاران (۲۰۱۴) در ایران روی نمونهٔ دانشجویی، هنجار شده و همسانی درونی مطلوبی با توجه به آلفای کرونباخ برای آن به دست آمده است. ضرایب به دست آمده برای شش عامل استقلال ۰/۷۲، تسلط بر محیط ۰/۷۶، رشد شخصی ۰/۷۳، ارتباط مثبت با دیگران ۰/۷۵، هدفمندی در زندگی ۰/۵۱ و پذیرش خود ۰/۵۱ و برای نمره کل مقیاس ۰/۷۱ گزارش شد (۲۶). این مقیاس در این پژوهش جهت بررسی روایی واگرا استفاده شد. در این مطالعه نیز ضریب آلفای کرونباخ برای نمره کل مقیاس برابر با ۰/۷۲ محاسبه شد.

یافته‌ها

تحلیل نهایی بر روی پرسشنامه ۲۵۱ نفر از دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی دزفول انجام شد که از این تعداد ۱۵۳ نفر (۶۰/۹۵ درصد) زن و ۹۸ نفر (۳۹/۰۵ درصد) مرد بودند. همچنین میانگین و انحراف معیار سنی در گروه نمونه ۳/۷۶±۲۲/۶۴ بود. به منظور بررسی ساختار عاملی آزمون TIA و پاسخ به این سوال که آیا ساختار پیشنهادی طراحان این آزمون با داده های حاصل از اجرا بر روی نمونه ایرانی انطباق دارد یا خیر از تحلیل عاملی تاییدی مرتبه دوم استفاده شد. در تحلیل عاملی مرتبه دوم، یک عامل کلی در مدل اندازه گیری مدنظر قرار گرفت که نشان دهنده متغیر مکنون کلی می باشد که همان اعتیاد به شبکه اینستاگرام است و فرض شد که پنج عامل آن را تبیین خواهند کرد. جدول ۱ شاخص های نیکویی برازش حاصل از تحلیل عاملی تاییدی آزمون TIA را نشان می‌دهد.

جدول ۱. شاخص‌های برازش آزمون (TIA) در تحلیل عامل تأییدی مرتبه دوم

مدل	df/χ^2	GFI	AGFI	CFI	TLI	NFI	RMSEA
مرتبه دوم	۱/۶۸۳	۰/۹۱۹	۰/۹۰۶	۰/۹۶۵	۰/۹۵۴	۰/۹۳۸	۰/۰۵۸
حد مطلوب	<۲	>۰/۹۰	>۰/۹۰	>۰/۹۰	>۰/۹۰	>۰/۹۰	<۰/۰۸

[Downloaded from rbs.mui.ac.ir on 2026-09-06]

[DOI: 10.48305/23.1.10]

از بین شاخص‌های برازش مطلق، شاخص نیکویی برازش (GFI) و شاخص نیکویی برازش اصلاح شده (AGFI)؛ از شاخص‌های برازش تطبیقی، شاخص تاکر-لویس (TLI) و شاخص برازش تطبیقی (CFI)؛ از جمله شاخص‌های مقتصد، شاخص مجذور کای اصلاح شده و ریشه دوم میانگین مربعات خطای برآورد (RMSEA) مورد استفاده قرار گرفتند. مهم‌ترین آماره برازش، آماره مجذور خی است، این آماره، میزان تفاوت ماتریس مشاهده شده و برآورد شده را اندازه می‌گیرد. این آماره به حجم نمونه بسیار حساس است و بنابراین در نمونه‌های با حجم بالا، بر درجه آزادی تقسیم می‌شود و در صورتی که از ۲ کمتر باشد، مناسب قلمداد می‌شود. همان‌گونه که در جدول ۱ مشاهده می‌شود، این مقدار کمتر از ۲ است و نشان می‌دهد که این مدل به طور معناداری با پنج عامل رابطه نشان می‌دهد. مقدار شاخص RMSEA برای مدل‌هایی که برازش بسیار خوبی دارند، ۰/۰۵ به پایین است و مقادیر بالاتر از ۰/۰۸، خطاهای معقولی را در جامعه آماری نشان می‌دهند. از آنجا که این مقدار در پژوهش حاضر ۰/۰۵۸ است، می‌توان گفت برازندگی خوبی مشاهده شده است. شاخص‌های CFI، GFI، AGFI و NFI دارای دامنه صفر تا یک هستند؛ هر چه مقدار آنها به یک نزدیک‌تر باشد بر برازندگی مطلوب‌تر مدل دلالت دارند، که با مشاهده جدول ۱ مقدار این شاخص‌ها بیشتر از ۰/۹۰ است و دلالت بر برازندگی خوب مدل است. در جمع‌بندی کلی، با توجه به شاخص‌های اشاره شده در جدول ۱، مدل مورد تأیید قرار گرفت.

به منظور ارزیابی روایی همگرای سازه، از معیارهای فورنل و لاکر (۱۹۸۱) شامل پایایی ترکیبی (CR) و میانگین واریانس استخراج شده (AVE) استفاده شد. جهت برقراری روایی همگرای سازه باید AVE>۰/۵۰، CR>۰/۷۰ و همچنین CR>AVE باشد. یافته ها در جدول ۲ آمده است. نتایج جدول نشان می دهند که معیارهای ذکر شده، تحقق پیدا کرده اند. بنابراین، آزمون TIA از روایی همگرای سازه مطلوبی برخوردار بود.

جدول ۲. روایی همگرای سازه آزمون اعتیاد به اینستاگرام

سازه	CR	AVE
استفاده مفرط و جدا شدن	۰/۹۵۲	۰/۷۷۳
فقدان کنترل	۰/۹۳۴	۰/۶۵۷
سلامتی و مشکلات بین فردی	۰/۸۲۱	۰/۵۴۶
استفاده وسواس گونه	۰/۷۳۲	۰/۵۲۱
عامل فرار	۰/۹۰۹	۰/۷۱۸

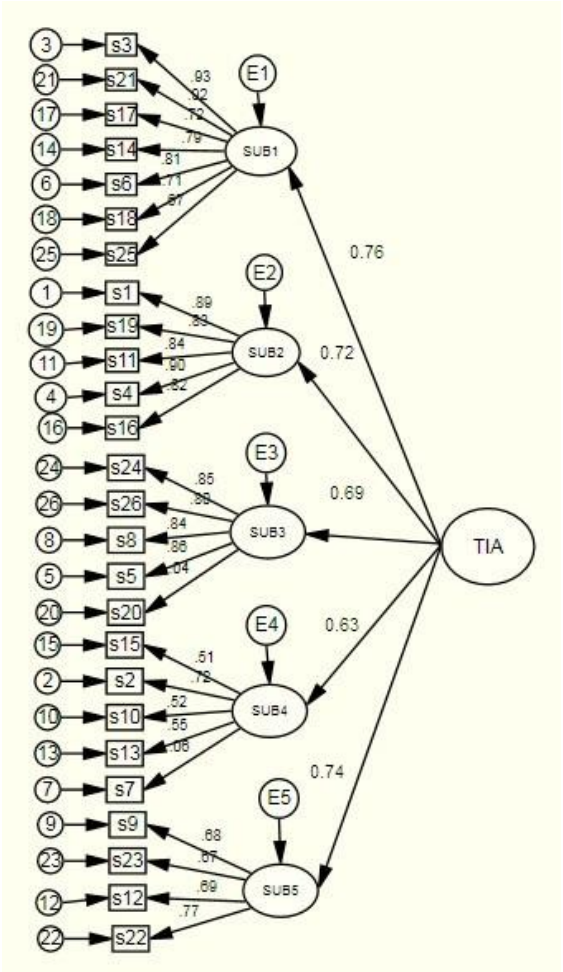

شکل ۱. ساختار مکنون آزمون TIA در سطح سوال برای عامل های پنجگانه

همچنین میزان تاثیر هر یک از گویه ها در ساخت صفت مکنون نیز به وسیله ضرایب استاندارد شده در شکل ۱ نشان داده شده است. جدول ۳ نیز بار عاملی غیراستاندارد، بار عاملی استاندارد شده، خطای معیار برآورد و ارزش T را گزارش می‌دهد؛ این پارامترها به مناسب بودن یا نبودن گویه های هر خرده-مقیاس اشاره می‌کنند. ارزش T در این جدول نشان می‌دهد که همه بارهای عاملی گویه ها معنادار هستند (P<۰/۰۱).

مطابق جدول ۴ نتایج به دست آمده از ضرایب پایایی آلفای کرانباخ در نمره کل و ابعاد پنج‌گانه آزمون TIA نشان داد که مقیاس از همسانی درونی بالایی برخوردار است و آزمون پایایی

[Downloaded from rbs.mui.ac.ir on 2026-09-06]

[DOI: 10.48305/23.1.10]

مطلوبی دارد. همچنین، همبستگی بین ابعاد پنج‌گانه آزمون TIA با نمره کل مقیاس اعتیاد به اینستاگرام IAS-6 نشان داد که هر پنج عامل دارای رابطه معناداری با مقیاس مذکور بودند (P<۰/۰۱)، که نشان دهنده روایی همگرا آزمون بود. همچنین، با توجه به نتایج این جدول هر پنج عامل و نمره کل آزمون TIA با مقیاس بهزیستی روانشناختی ریف RPWS-18 رابطه منفی و معنادار نشان دادند (P<۰/۰۵)، که این یافته نشان دهنده روایی واگرا آزمون بود. در خصوص یافته های توصیفی هم مشاهده شد که میانگین نمره کل آزمون TIA در بین گروه نمونه برابر با ۸۳/۴۲ شد که از متوسط نظری پرسشنامه (۷۸) بیشتر است و این نشان می دهد که دانشجویان گروه نمونه استفاده زیادی از شبکه اینستاگرام دارند. این میانگین در خصوص حیطه های پنجگانه نیز بالاتر از متوسط بود.

جدول۳. بار عاملی غیراستاندارد و استاندارد، خطای معیار برآورد و ارزش T، برای گویه های آزمون TIA

عامل	گویه	بارعاملی غیراستاندارد b	بارعاملی استانداردشده B	خطای معیار برآوردشده	مقدار T
Sub1: استفاده مفرط و جدا شدن	۳. وقتی نمی‌توانم از اینستاگرام استفاده کنم احساس می‌کنم چیزی را از دست داده‌ام.	۱/۰۰۰	۰/۶۶۷	---	---
	۲۱. وقتی از خواب بیدار می شوم اولین کاری که انجام می‌دهم، چک کردن اینستاگرام است.	۱/۰۸۸	۰/۷۰۹	۰/۱۰۷	۱۰/۱۹۰
	۱۷. وقتی از اینستاگرام محروم می‌شوم یا نمی‌توانم از آن استفاده کنم بدجور بی قرار می‌شوم.	۱/۱۰۲	۰/۷۱۸	۰/۱۰۹	۱۰/۳۰۴
	۱۴. دوست دارم که هرچه بیشتر وقتم را در اینستاگرام بگذرانم.	۱/۲۰۵	۰/۷۹۲	۰/۱۰۸	۱۱/۲۱۹
	۶. در هنگام استفاده از اینستاگرام احساس انرژی و شادی می‌کنم.	۱/۳۴۲	۰/۸۱۱	۰/۱۱۷	۱۱/۴۴۸
	۱۸. سعی می‌کنم زمان صرف شده در اینستاگرام را از دیگران پنهان کنم.	۱/۵۰۰	۰/۹۲۳	۰/۱۱۹	۱۲/۷۸۳
	۲۵. روال عادی زندگی من به دلیل استفاده از اینستاگرام مختل شده است.	۱/۵۷۳	۰/۹۲۹	۰/۱۲۳	۱۲/۸۲۸
Sub 2: فقدان کنترل	۱. من سعی می‌کنم استفاده از اینستاگرام را کاهش دهم، اما موفق نمی‌شوم.	۱/۰۰۰	۰/۷۲۲	---	---
	۱۹. وقتی آنلاین هستم به خودم می‌گویم «فقط چند دقیقه دیگر» اما باز به استفاده از آن ادامه می‌دهم.	۰/۷۸۰	۰/۵۷۴	۰/۰۹۹	۷/۹۱۴
	۱۱. به دلیل استفاده از اینستاگرام نمی‌توانم روی درس یا کارم متمرکز شوم.	۰/۹۶۵	۰/۶۸۰	۰/۱۰۵	۹/۲۰۱
	۴. عملکرد و بهره‌وری من در کار و تحصیل تحت تاثیر اینستاگرام قرار گرفته است.	۰/۹۶۴	۰/۶۸۱	۰/۱۰۶	۹/۲۱۱
	۱۶. من بیش از آنچه در ابتدا قصد داشتم، در اینستاگرام وقت می-گذارم.	۰/۹۹۹	۰/۷۲۸	۰/۱۰۳	۹/۷۰۳
Sub 3: سلامتی و مشکلات بین فردی	۲۴. استفاده از اینستاگرام بر سلامت جسمی من تأثیر منفی گذاشته است.	۱/۰۰۰	۰/۵۲۳	---	---
	۲۶. به دلیل استفاده زیاد از اینستاگرام فراموش می‌کنم به موقع غذا بخورم.	۱/۳۰۱	۰/۸۳۵	۰/۲۰۲	۶/۴۳۸
	۸. به دلیل استفاده از اینستاگرام کمردرد و گردن‌درد دارم.	۱/۰۱۱	۰/۸۶۰	۰/۱۷۲	۵/۸۹۳
	۵. از زمانی که استفاده از اینستاگرام را شروع کردم، ارتباط و تعاملم با خانواده کاهش یافته است.	۱/۱۳۸	۰/۸۶۴	۰/۱۸۴	۶/۱۹۰

[Downloaded from rbs.mui.ac.ir on 2026-09-06]

[DOI: 10.48305/23.1.10]

	۲۰. خانواده و نزدیکانم اغلب در مورد مقدار زمانی که من در اینستاگرام می‌گذرانم شاکی هستند.	۱/۰۰۹	۰/۸۹۹	۰/۱۷۸	۵/۶۵۰
Sub 4: استفاده وسواس گونه	۱۵. احساس می‌کنم که مجبورم بلافاصله پس از یک ملاقات یا یک رویداد، عکس‌های آن را پست کنم.	۱/۰۰۰	۰/۹۰۹	---	---
	۲. من مدام بررسی می‌کنم که چند نفر پست‌های من را لایک کرده‌اند یا نظر داده‌اند یا پست‌های من را مشاهده کرده‌اند.	۱/۰۵۲	۰/۸۰۷	۰/۰۶۱	۱۷/۲۸۸
	۱۰. من از تعداد لایک‌ها و کامنت‌هایی که می‌گیرم ناراحتم.	۱/۰۶۰	۰/۸۳۰	۰/۰۶۶	۱۷/۴۱۷
	۱۳. من مدام بررسی می‌کنم که (پست‌های) بروز رسانی شده یا ترندهای جدید چه چیز هستند.	۱/۰۷۳	۰/۸۳۸	۰/۰۵۷	۱۸/۶۷۵
	۷. اغلب عکس یا فیلم‌ها را در اینستاگرام آپلود می‌کنم.	۱/۰۹۶	۰/۸۴۶	۰/۰۶۱	۱۹/۰۳۸
Sub 5: عامل فرار	۹. زمانی که می‌خواهم از افکار خاصی دور شوم از اینستاگرام استفاده می‌کنم.	۱/۰۰۰		---	---
	۲۳. با استفاده از اینستاگرام جلوی افکار مزاحم و آشفته سازم را می گیرم.	۱/۰۱۰		۰/۰۶۵	۱۵/۳۶۱
	۱۲. زمانی که استرس دارم برای آرامشم از اینستاگرام استفاده می‌کنم.	۰/۹۹۹		۰/۰۶۶	۱۵/۵۷۷
	۲۲. اینستاگرام راهی است تا از واقعیت های زندگی دور شوم.	۱/۰۲۱		۰/۰۶۸	۱۵/۷۹۱

جدول۴. اطلاعات توصیفی، ضرایب آلفای کرانباخ آزمون TIA به تفکیک ابعاد و همبستگی با مقیاس IAS-6 و مقیاس RPWS-18

ابعاد	میانگین	انحراف معیار	ضریب آلفا	همبستگی با IAS-6	همبستگی با RPWS-18
استفاده مفرط و جداشدن	۲۲/۶۸	۸/۶۴	۰/۸۷۳	۰/۷۱**	-۰/۶۰**
فقدان کنترل	۱۷/۷۴	۹/۳۰	۰/۸۲۳	۰/۵۲**	-۰/۳۴*
سلامتی و مشکلات بین فردی	۱۴/۰۵	۷/۴۱	۰/۸۱۸	۰/۶۱**	-۰/۴۲**
استفاده وسواس گونه	۱۶/۳۱	۷/۸۲	۰/۸۲۲	۰/۶۸**	-۰/۵۸**
عامل فرار	۱۳/۹۱	۸/۲۵	۰/۷۹۴	۰/۵۷**	-۰/۴۴**
نمره کل آزمون	۸۳/۴۲	۱۱/۰۷	۰/۸۹۷	۰/۷۶**	-۰/۶۴**

**p<۰/۰۱ *p<۰/۰۵

بحث و نتیجه‌گیری

این پژوهش با هدف بررسی ساختار عاملی و ویژگی‌های روان‌سنجی آزمون اعتیاد به اینستاگرام (TIA) در جامعه دانشجویان ایرانی انجام شد. نتایج به دست آمده نشان داد که ساختار پنج عاملی در تحلیل عامل تاییدی مرتبه دوم از برازش خوبی برخوردار است. نتایج همسو با نسخه اصلی دی‌سوزا و همکاران (۲۰۱۸) که پنج عامل را گزارش کرده بودند (۲۰)، و با پژوهش کاواکلی و اینان (۲۰۲۱) در نسخه ترکی که آنها نیز پنج عامل را گزارش دادند (۲۱)، همسو است. همسو با نسخه اصلی و نسخه ترکی آزمون، این نسخه فارسی دارای همسانی درونی مطلوبی بود و ضرایب پایایی آلفای کرانباخ برای عامل‌ها بین ۰/۷۹۴ تا ۰/۸۷۳ متغیر بود و این مقدار برای نمره کل نیز ۰/۸۹۷ حاصل شد، که همگی دلالت بر دقت و پایایی نسخه فارسی دارند. همچنین، ضرایب همبستگی مثبت و معنادار بین پنج عامل و نمره کل این آزمون با مقیاس اعتیاد به اینستاگرام (IAS-6) که نشان‌دهنده روایی همگرا بود. این در حالی بود که نمره کل و عامل‌های پنج‌گانه آزمون با مقیاس بهزیستی روانشناختی ریف همبستگی منفی و معنادار نشان دادند که این امر نیز دال بر روایی واگرا در مورد نسخه فارسی این آزمون بود. در تبیین همبستگی منفی بین اعتیاد به اینستاگرام و عامل‌های پنج‌گانه با بهزیستی روان‌شناختی می‌توان گفت که تفاوت‌های مهمی بین انواع پلتفرم‌های شبکه اجتماعی وجود دارد که موجب تفاوت در استفاده از این پلتفرم‌ها و در نتیجه، تاثیرات متفاوت

[Downloaded from rbs.mui.ac.ir on 2026-09-06]

[DOI: 10.48305/23.1.10]

هر کدام از آنها می‌شود. در بین پلتفرم‌های موجود، اینستاگرام به علت اینکه امکان بیشتری را برای به اشتراک‌گذاری تصاویر و ویدئوها و استفاده از فیلترهای مختلف برای ایجاد تغییرات در تصاویر کاربران فراهم می‌سازد، می‌تواند جذابیت و وابستگی بیشتری نسبت به سایر پلتفرم‌ها ایجاد کند. بنابراین، استفاده از اینستاگرام بیشتر به معرفی و تبلیغ خود متمرکز است تا ایجاد و حفظ روابط (۲۷). در همین راستا، برای مثال افراد وابسته به اینستاگرام با صرف زیاد روی لایوها، ویدیوها و عکس‌ها و نیز مرور کامنت‌ها نمی‌توانند روابط مطلوب در دنیای واقعی را ایجاد یا حفظ کنند. دیگران مهم، مانند همسر یا والدین، نگاهی انتقادی و شکایت‌جویانه نسبت به آنها پیدا می‌کنند و این می‌تواند منجر به ایجاد مشکلات بین‌فردی شده یا آن را تشدید کند. از سویی دیگر، صرف زمان افراطی روی اینستاگرام (مطابق با عامل اول در آزمون حاضر)، فرصت پرداختن به اهداف و برنامه‌های رشد شخصی را به عنوان دیگر مولفه بهزیستی، محدود می‌کند؛ زیرا محتوای موجود در اینستاگرام علاوه بر تنوع و گستردگی زیاد، به صورت لحظه‌ای در حال افزایش است که می‌تواند علاوه بر خستگی سیستم مغزی و چشم، تاثیر منفی و قابل توجهی در مدیریت زمان افراد داشته باشد. مساله دیگر درباره نقش مقایسه اجتماعی و پیامدهای آن است (منبع بده). افراد در شبکه‌های اجتماعی در معرض مداوم ویژگی‌های مثبت دیگران و شرایط و امکانات زندگی تجمل‌گرایانه افراد مشهور و غیر آن قرار دارند. البته این نکته دارای اهمیت است که افراد در محیط غیرخصوصی، به ویژه شبکه‌های اجتماعی، معمولاً بهترین چهره را از خود به نمایش می‌گذارند؛ طوری که بیننده‌ها چنان جذب ابعاد مثبت آنها می‌شوند که احتمال وجود ضعف یا مشکلات در زندگی شخصی فردی را در نظر نمی‌گیرند (۳). این جذب شدن و نادیده گرفتن وجود ضعف‌های احتمالی، موجب برانگیختن تمایلات مقایسه اجتماعی و حتی حسادت در برخی افراد می‌شود و با استفاده اعتیادگونه از این پلتفرم‌ها، این مقایسه و پیامدهایش، علاوه بر آسیب‌های مستقیم روان‌شناختی، می‌تواند در روابط خانوادگی تعارض ایجاد کند و تجارب عاطفی مثبت را کاهش دهد (۲۸).

مطالعه حاضر دارای محدودیت‌هایی نیز بود. نمونه جوان و صرفاً دانشجوی علوم پزشکی، نمی‌تواند معرف تمامی دانشجویان و به طور کلی جمعیت ایرانی باشد؛ پس می‌طلبد در پژوهش‌های آینده نمونه‌های غیردانشجو و سایر گروه‌های سنی مورد استفاده قرار گیرند. داده‌های خودگزارشی و حجم نمونه متوسط، از دیگر محدودیت‌های این مطالعه بود بنابراین، مطالعات اعتباریابی دیگر با گروه‌های بزرگ‌تر و حتی در خرده‌فرهنگ‌ها توصیه می‌شود. با توجه به پیامدهای منفی اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی و از جمله اینستاگرام، به ویژه در قشر دانشجویان، و به تبع آن کاهش بهزیستی روان‌شناختی، به لحاظ کاربردی پیشنهاد می‌شود تمهیدات لازم برای کاهش این آسیب اجتماعی اندیشیده شود. ارائه اطلاعات درباره پیامدهای منفی اعتیاد به اینستاگرام در قالب برگزاری کارگاه‌ها و پخش بروشورهای جذاب در بین دانشجویان می‌تواند از جمله این تمهیدات باشد. همچنین، ایجاد امکانات و شرایط سرگرم کننده مانند باشگاه‌های ورزشی یا بازی‌های گروهی و تشویق جوانان در این مسیر می‌تواند فعالیت و روابط دنیای واقعی را در بین آنها افزایش داده و علاوه بر کاهش آسیب‌ها، سودمندی‌های قابل توجهی را در سطح فردی، خانوادگی، اجتماعی و حتی تحصیلی برای ایشان به ارمغان آورد.

تعارض منافع

نویسندگان تعارض منافع ندارند.

حمایت مالی

این مقاله بدون حمایت مالی نهاد خاصی انجام شده است.

ملاحظات اخلاقی

آنچه در چنین پژوهش‌هایی اهمیت دارد، احساس عدم اجبار برای مشارکت شرکت‌کنندگان در پژوهش است. بنابراین، هدف از اجرای این پژوهش برای گروه نمونه بیان شد و به آنها اطمینان داده شد که نیازی به نوشتن مشخصات هویتی خود ندارند. همچنین، رعایت امانت و صداقت علمی و اطمینان دادن به مسئولین دانشگاه و مدیران در این مورد که پرسشنامه‌ها صرفاً موضوعات مربوط به آنچه در پرسشنامه آورده شده را می‌سنجد، از الزامات اخلاقی دیگر پژوهش حاضر بود.

مشارکت نویسندگان

این مقاله مستخرج از پایان‌نامه کارشناسی ارشد نویسنده اول می‌باشد. نویسنده اول گردآوری داده ها و آماده سازی نسخه اولیه مقاله را عهده‌دار بودند و نویسنده دوم در مقام استاد راهنما

[Downloaded from rbs.mui.ac.ir on 2026-09-06]

[DOI: 10.48305/23.1.10]

با نظارت بر روند پژوهش، انجام تحلیل‌های آماری، بازنویسی و تکمیل نسخه نهایی مقاله ایفای نقش کردند.

تقدیر و تشکر

بدین‌وسیله از تمامی دانشجویانی که در این پـژوهش مشـارکت داشتند و مسئولینی که در اجرای آن ما را یاری نمودند، تقـدیر و تشکر به عمل می‌آوریم.

References

1. Wilson-Nash C, Pavlopoulou I, Wang Z. Selecting, Optimizing, and Compensating During Lockdown: How Older Consumers Use Social Networking Services to Improve Social Well-Being. J Interact Mark, 2023; 58(2–3):301–20. https://doi.org/10.1177/1094996823115515
2. Zarenti M, Bacopoulou F, Michou M, Kokka I, Vlachakis D, Chrousos GP, Darviri C. Validation of the Instagram addiction scale in Greek youth. EMBnet. journal, 2021; 26. https://doi.org/10.14806/ej.26.1.973
3. Huang PC, Latner JD, O'Brien KS, Chang YL, Hung CH, Chen JS, et al. Associations between social media addiction, psychological distress, and food addiction among Taiwanese university students. J Eat Disord. 2023;11(1):43. https://doi.org/10.1186/s40337-023-00769-0
4. Soriano-Molina E, Limiñana-Gras RM, Patró-Hernández RM, Rubio-Aparicio M. The Association Between Internet Addiction and Adolescents' Mental Health: A Meta-Analytic Review. Behavioral Sciences. 2025, 23;15(2):116. https://doi.org/10.3390/bs15020116 ʟ
5. Kuss D, Griffiths M. Social Networking Sites and Addiction: Ten Lessons Learned. Int J Environ Res Public Health. 2017, 14(3):311. https://doi.org/10.3390/ijerph14030311
6. Fasoli F, Ogden J, Johnson S. Body Positivity or Humorous Parody? The Impact of Instagram Imagery on Body Image Concerns. J Psychol. 2023; 1–24. https://doi.org/10.1080/00223980.2023.2198686
7. Rogers R. Visual media analysis for Instagram and other online platforms. Big Data & Society. 2021; 8(1). https://doi.org/10.1177/20539517211022370
8. Kim DH, Seely NK, Jung JH. Do you prefer, Pinterest or Instagram? The role of image-sharing SNSs and self-monitoring in enhancing ad effectiveness. Computers in Human Behavior, 2017, 70: 535-543. https://doi.org/10.1016/j.chb.2017.01.022
9. Joorabchi TN, Haghighat AF, QorbanianQohroudi M. Examining Instagram Addiction and Social Isolation: Study Conducted Among Iranian Students Based on Uses and Gratification Theory. Media Watch. 2025, 21(3). https://doi.org/10.1177/09760911241308030
10. Salehi M, Norozi Khalili M, Hojjat SK, Salehi M, Danesh A. Prevalence of internet addiction and associated factors among medical students from mashhad, Iran in 2013. Iran Red Crescent Med J. 2014; 16(5): e17256. https://doi.org/10.5812/ircmj.17256.
11. Khazaie H, Lebni JY, Abbas J, Mahaki B, Chaboksavar F, Kianipour N, et al. Internet Addiction Status and Related Factors among Medical Students: A Cross-Sectional Study in Western Iran. Int Q Community Health Educ. 2021; 2(7):26-35. https://doi.org/10.1080/13032917.2021.2001665
12. Sharifi Fard SA, Griffiths MD, Babaei GA, Zadeh SN, Majidi AH. Validation of the Persian version of the Instagram Addiction Scale among Iranian students. Journal of Concurrent Disorders. 2022;4(3):53-70. https://doi.org/10.54127/ZAWA9276
13. Lebni JY, Toghroli R, Abbas J, NeJhaddadgar N, Salahshoor MR, Mansourian M, et al. A study of internet addiction and its effects on mental health: A study based on Iranian University Students. J Educ Health Promot. 2020; 9:205. https://doi.org/10.4103/jehp.jehp_148_20
14. Amiri S. Validation of the psychometric properties of the short version of Young's Internet Addiction questionnaire. Rooyesh. 2018; 7(1), 65-92. http://frooyesh.ir/article-1-119-fa.html [In Persian]
15. Zarrabian S, Nooripour R, Babaeian-Koopaie M, HasaniAbharian P. Psychometric Properties of the Persian Version of the Instagram Addiction Test (IAT) in the Iranian Population. International

[Downloaded from rbs.mui.ac.ir on 2026-09-06]

[DOI: 10.48305/23.1.10]

Journal of Behavioral Sciences. 2024; 26; 17(4):186-94. https://doi.org/10.30491/IJBS.2024.404557.1981

16. Khajeahmadi M, Pooladi S, Bahreini M. Design and Assessment of Psychometric Properties of the Addiction to Mobile Questionnaire Based on Social Networks. IJPN 2017; 4 (4) :43-51 http://ijpn.ir/article-1-884-fa.html [In Persian]
17. Kircaburun K, Kokkinos CM, Demetrovics Z, Király O, Griffiths MD, Çolak TS. Problematic online behaviors among adolescents and emerging adults: Associations between cyberbullying perpetration, problematic social media use and psychosocial factors. International Journal of Mental Health and Addiction. 2018; 17, 891-908. https://doi.org/10.1007/s11469-018-9894-8
18. Andreassen CS, Torsheim T, Brunborg GS, Pallesen S. Development of a Facebook addiction scale. Psychological Reports. 2012; 110(2):501-17. https://doi.org/10.2466/02.09.18.PR0.110.2.501-517
19. Salehi A, Sharifi Fard SA, Nabi Zadeh S, Ali Babaei G. Validation of the Persian Version of the Instagram Addiction Scale (IAS-6) Among Iranian Students. Culture in Islamic University, 2022; 12(43): 295-312. https://ciu.nahad.ir/article_966.html?lang=fa [In Persian]
20. D'Souza L, Samyukta A, Bivera TJ. Development and validation of test for Instagram addiction (TIA). International Journal of Indian Psychology. 2018; 6(3). https://doi.org/10.25215/0603.81
21. Kavaklı M, İnan E. Psychometric properties of the Turkish version of Instagram Addiction Scale (IAS). Journal of Clinical Psychology Research. 2021; 5(2):86-97. https://doi.org/10.5455/kpd.26024438m000037
22. Bryant, F.B. and Yarnold, P.R. Principal components analysis and exploratory and confirmatory factor analysis. In: Grimm, L.G. and Yarnold P.R., Eds., Reading and Understanding Multivariate Statistics, American Psychological Association, Washington DC, 99-136, 1995. https://www.researchgate.net/publication/232574860
23. Wild, D., Grove, A., Martin, M., Eremenco, S., McElroy, S., Verjee-Lorenz, A., Erikson, P. ISPOR Task Force for Translation and Cultural Adaptation. Principles of Good Practice for the Translation and Cultural Adaptation Process for Patient-Reported Outcomes (PRO) Measures: report of the ISPOR Task Force for Translation and Cultural Adaptation. Value Health, 2005, 8(2):94-104. https://doi.org/10.1111/j. 1524-4733.2005.04054.x
24. Ryff, C. D. (1989). Happiness is everything, or is it? Explorations on the meaning of psychological well-being. Journal of Personality and Social Psychology, 1989, 57(6): 1069-1081. https://10.1037/0022-3514.57.6.1069.
25. Ryff, C. D., & Singer, B. H. (2006). Best news yet on the six-factor model of well-being. Social Science Research, 2006, 35: 1103-1119. https://10.1016/j.ssresearch.2006.01.002.
26. Khanjani, M.; S. Shahidi, J. Fathabadi, M. Mazaheri & O. Shukri (2014). Factor structure and psychometric properties of the Ryff's scale of psychological well-being, short form (18-item) among male and female students. Thoughts and Behavior in Clinical Psychology, 9(32): 27-36. https://www.magiran.com/p1350282 [In Persian]
27. Dumas TM, Maxwell-Smith M, Davis JP, Giulietti A. Lying or longing for likes? Narcissism, peer belonging, loneliness and normative versus deceptive like-seeking on Instagram in emerging adulthood. Computers in Human Behavior, 2017, 71: 1-10. https://doi.org/10.1016/j.chb.2017.01.037
28. Fiorentino M, Gravier-Dumonceau Mazelier R, Yanwou N. et al. Marriage and Steady Relationships with Women in Men Who Have Sex with Men in Sub-Saharan Africa: A Mixed-Method Systematic Review and Meta-analyses. AIDS Behav (2025). https://doi.org/10.1007/s10461-024-04517-6

[Downloaded from rbs.mui.ac.ir on 2026-09-06]

[DOI: 10.48305/23.1.10]

© 2022 The Author(s). Published by Isfahan University of Medical Sciences. This is an open-access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution License (http://creativecommons.org/licenses/by/4.0), which permits unrestricted use, distribution, and reproduction in any medium, provided the original work is properly cited

[Downloaded from rbs.mui.ac.ir on 2026-09-06]

[DOI: 10.48305/23.1.10]